

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 433.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573401003568/facsimile.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

om et andet og højere Liv meget mere levende og nærværende, end den nogensinde før har været«. Da nu tillige Spørgsmaalet om den personlige Udødelighed i Aarene efter Hegels Død (1832) stod paa Dagsordenen i den filosofiske Diskussion, følte Poul Møller sig kaldet til at nedskrive nogle »Tanker over Muligheden af Beviser for Menneskets Udødelighed med Hensyn til den nyeste derhen hørende Litteratur« til Orientering for sig selv og sine Landsmænd. Efter i den første og største Artikel at have fremsat sin egen Mening om denne Sag giver han i Afhandlingens sidste, her udeladte, Del et kritisk Referat af de nyeste tyske »Beviser« for Sjæleens Udødelighed uden at føle sig tilfredsstillet af noget af dem, af den yngre Fichtes fysiologiske saa lidt som af Weiszses æstetiske og allermindst af Göschels hegelske spekulative (se S. 157). Et saadant Bevis kan efter hans Mening kun gives i Udviklingen af en konkret Verdensanskuelse, hvis Gyldighed ene beror paa dens fuldstændige Fremstilling. En saadan naaede Poul Møller aldrig at faa udført. Hans Afhandling, den sidste han fik skrevet, er i Litteraturens Historie en Indledning til og Forudsætning for den Personlighedsfilosofi, paa hvis Fremstilling Søren Kierkegaard begyndte kort Tid efter sin Vens og Lærers Død.

- 170 *Tesis eller Antitesis* betegner her efter Kants Sprogbrug den bekræftende og den benægtende Paastand (= Positionen og Negationen S. 175). S. 182 bruges Ordene derimod i den hegelske Betydning: Sætningen og Modsetningen i Begrebets Udvikling.
- 178 *En af vore berømte Videnskabsmænd*, nemlig Rektor O. Wørm i de i Nyt teologisk Bibliotek 19. Bind trykte Brev. Den omtalte Bemærkning synes at have staaet i Brevet S. 278 til den senere Rektor Rosendahl, hos hvem Poul Møller vistnok har set Originalen, men at være udeladt i Trykken.
- 179 *En kompendiøs Naturfilosofi o. s. v.*, Dværgen Pystrichs Fremstilling af sin Naturopfattelse i Begyndelsen af 2. Sang af Ingemanns Digt »De sorte Riddere« (1814).